

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 19 juni 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-014922 - gemeente Arnhem
Activiteit : Sloop van de John F. Kennedyschool (6825 HN 6), de Parkschool (6825 JA 7), sporthal Kermisland (6825 JC 2) en sporthal Kinderkamp (6825 JA 4), nabij de Middachtensingel 6 te Arnhem
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing
Aanvrager : Gemeente Arnhem
Zaaknummer : 2018-014922

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Arnhem, Postbus 9200, 6800 HA te Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 18 december 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 18 december 2018 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Arnhem voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 17 april 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen, waarom wij per e-mail van 2 april 2019 hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Arnhem, Postbus 9200, 6800 HA Arnhem;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied waarin de John F. Kennedyschool (6825 HN 6), de Parkschool (6825 JA 7), de sporthal Kermisland (6825 JC 2) en de sporthal Kinderkamp (6825 JA 4) gelegen zijn. De ligging van het plangebied is aangegeven in figuur 1, 2 en 3 in Bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 oktober 2023.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-014922.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook inwilling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-014922.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-014922.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-014922. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-014922.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

16. De John F. Kennedyschool en beide sporthallen dienen ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen in het paarseizoen, globaal lopend van 15 augustus tot 1 november, voorafgaand aan de werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het geschikte moment van ongeschikt maken, binnen de voorgeschreven en voorgestelde kaders, te bepalen.
17. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden, totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
18. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
19. Tussen 1 augustus en 10 september 2019 vinden conform het Vleermuisprotocol 2017 nog twee onderzoeksrondes plaats naar middernachtzwermen als indicatie voor massawinterverblijfplaatsen. De resultaten hiervan dienen uiterlijk 30 september 2019 en uiterlijk twee weken voor aanvang van de werkzaamheden gerapporteerd te worden via post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer 2018-014922. Indien tijdens dit onderzoek een of meer massawinterverblijfplaatsen worden aangetroffen, dient hiervoor een nieuwe ontheffing te worden aangevraagd.

BEORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De vier gebouwen binnen het plangebied (twee scholen en twee sporthallen) worden gesloopt. Hiervoor in de plaats worden een school, een sporthal, een appartementencomplex en een parkeerplaats gerealiseerd. Hierbij wordt ook groen verwijderd en ingericht. De sloop en nieuwbouw vindt gefaseerd plaats. Het eerste gebouw wordt eind 2019 gesloopt, het laatste eind 2021. De eerste nieuwbouw is al klaar als het laatste gebouw wordt gesloopt.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Mitigatieplan'. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12. Veldbezoeken hebben plaatsgevonden op 15 mei, 19, 20, 21 en 26 juni, 10 en 13 juli, 24 en 25 augustus en 19 en 21 september. Hiermee is voldaan aan het Vleermuisprotocol voor de functies kraam-, zomer- en paarverblijfplaats. Er is niet voldaan voor wat betreft onderzoek naar middernachtzwermen, om mogelijke massawinterverblijven in kaart te kunnen brengen.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- Twee paarverblijfplaatsen en vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaatsen bevinden zich in de John F. Kennedyschool en de twee sporthallen.

Niet aangetroffen zijn:

- jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloopwerkzaamheden worden de aangetroffen paar- en zomerverblijfplaatsen beschadigd en vernield en worden vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen om overtredingen volledig te voorkomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 5 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Mitigatieplan' en samengevat in de volgende tabel 2.

Tabel 2: Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	De John F. Kennedyschoolen de beide sporthallen worden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen binnen het paarseizoen (15 augustus t/m 1 november). Voor de John F. Kennedyschoolen sporthal Kermisland zal dit volgens planning in 2019 gebeuren, voor sporthal Kinderkamp in 2021.	Voor half februari 2019 zijn 20 vleermuiskasten geplaatst van het type Vivara Chillon of vergelijkbaar. Hiervan zijn acht stuks opgehangen aan Middachtensingel 1, acht stuks aan sporthal Kinderkamp (die pas wordt gesloopt als de eerste permanente mitigatie gereed is) en vier stuks aan bomen in de nabije omgeving.	Het ongeschikt maken vindt plaats door het houtwerk (daklijsten, gevelbetimmering) weg te halen en door tocht te creëren door de hoeken van het gebouw te slopen en om de acht meter gaten in de muur te maken. Dit wordt minimaal twee weken voor de sloop uitgevoerd, in een periode dat de temperatuur minimaal drie dagen op rij niet onder de 10 graden Celsius komt. Eén week en één dag voor de sloop worden controles uitgevoerd om te zien of de vleermuizen daadwerkelijk afwezig zijn.	In de nieuwe bouw worden minimaal 20 inbouwstenen voor vleermuizen ingebouwd (Schwegler 2FR of vergelijkbaar), conform de richtlijnen in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Deze permanente alternatieven zullen worden gerealiseerd in de nieuwe bouw op de locatie van de huidige Kennedyschoolen eventueel deels in de nieuwe bouw op de locatie van de huidige Parkschool. De permanente voorzieningen worden dermate tijdig opgehangen dat eraan de richtlijnen omtrent gewenningstijd wordt voldaan alvorens sporthal Kinderkamp (inclusief tijdelijke vleermuiskasten) wordt gesloopt. (volgens planning dus realiseren uiterlijk half februari 2021 om in de paartijd van 2021 ongeschikt te kunnen maken bij Kinderkamp).

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek, na het door ons opgelegde aanvullend onderzoek, op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in paragraaf 6.9 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Mitigatieplan' en in de aanvullende informatie van 17 april 2019.

Sloop van de betreffende panden is locatiespecifiek en kan niet elders worden uitgevoerd.

Zowel de scholen als de sporthallen voldaan niet meer aan de hedendaagse eisen voor gebruik. Om de gebouwen te herbestemmen, zou een dermate ingrijpende verbouwing nodig zijn dat de verblijfplaatsen van vleermuizen ook dan zouden worden vernield.

De werkwijze is aangepast aan de ecologie van de gewone dwergmeermuis door bijvoorbeeld het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen. De planning is aangepast aan de ecologie van de gewone dwergmeermuis door bijvoorbeeld het ongeschikt maken uit te voeren in de paarperiode. Alternatieve werkwijzen en planningen geven daarom geen gunstiger resultaat voor de soort.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

In paragraaf 3.3 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Mitigatieplan' is beschreven welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Het project wordt uitgevoerd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De nieuwbouw (school, appartementencomplex en sporthal) worden gebouwd om te voorzien in publieke behoeften (redenen van sociale en economische aard). De nieuwbouw zal tevens veel effectiever worden geïsoleerd, wat een bijdrage levert aan het tegengaan van klimaatverandering. Dit is in het belang van de volksgezondheid en een voor het milieu gunstig effect.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Paragraaf 6.7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Mitigatieplan' is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de in het geding is door het geplande project.

De staat van instandhouding van de gewone dwergmeermuis is op dit moment landelijk, regionaal en lokaal gunstig.

Door het uitvoeren van de mitigerende maatregelen zal de lokale populatie geen negatieve effecten ondervinden van de werkzaamheden. Het functionele leefgebied blijft behouden. Daardoor wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergmeermuis.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergmeermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort(en) en verbod(en) wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort(en) en verbod(en).

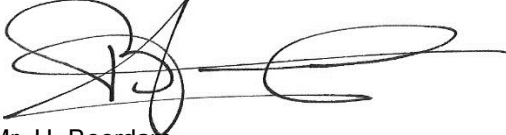
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Mr. H. Boerdam
Teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

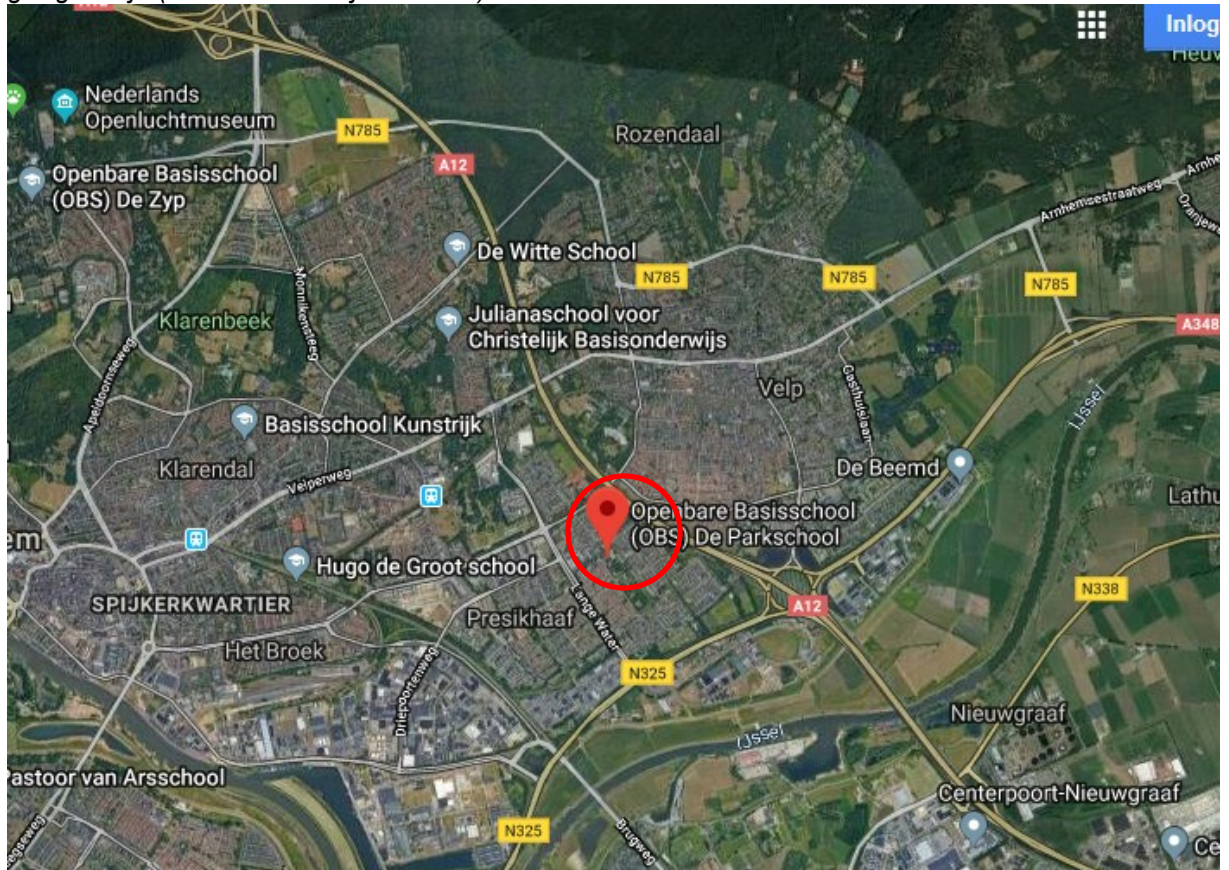
Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

bijlagen:

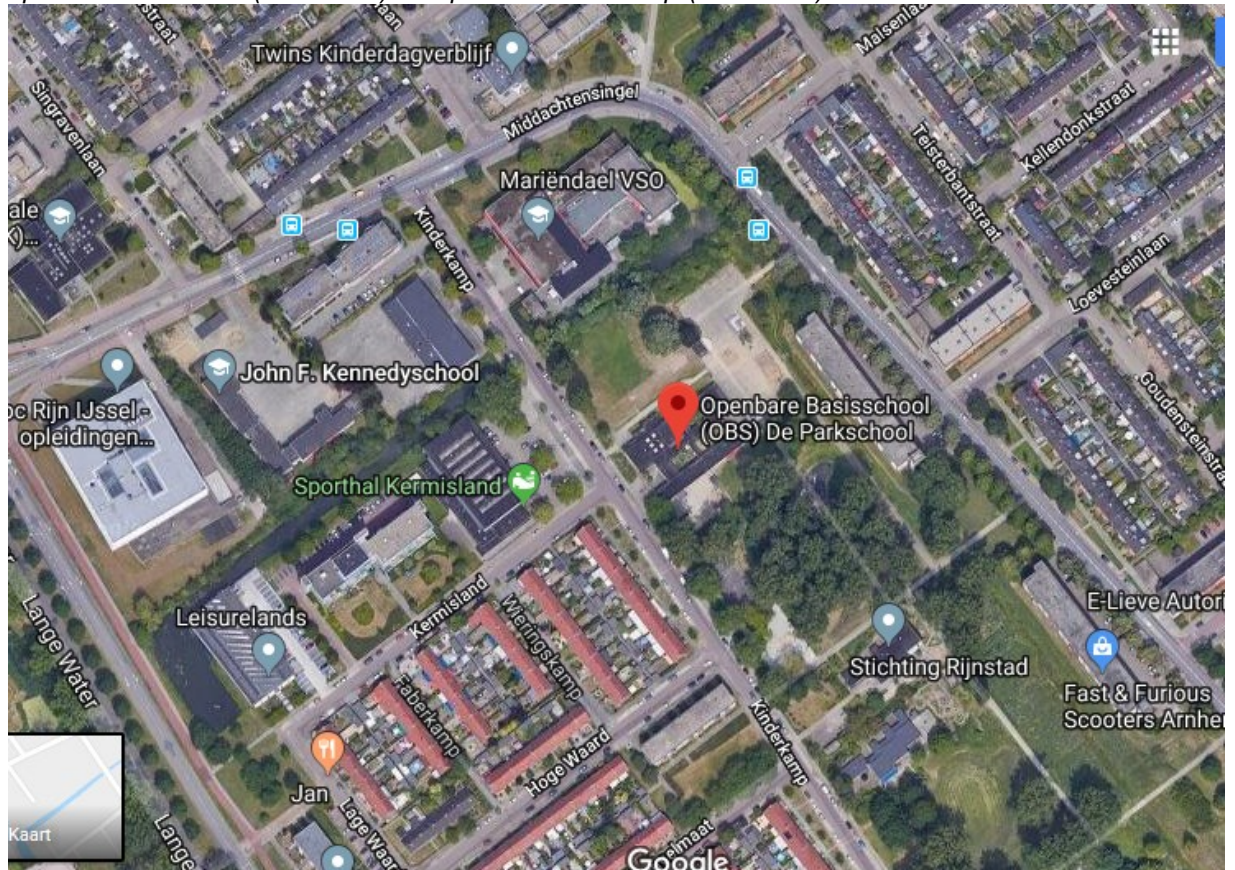
- Bijlage 1: Kaarten projectlocatie

BIJLAGE 1: Kaart projectlocatie.

Figuur 1: Ligging van het plangebied, waarbinnen de John F. Kennedyschool (6825 HN 6), de Parkschool (6825 JA 7), sporthal Kermisland (6825 JC 2) en sporthal Kinderkamp (6825 JA 4) gelegen zijn (binnen rood omlijnde cirkel).

Figuur 2: Ligging van de John F. Kennedyschool (6825 HN 6), de Parkschool (6825 JA 7), sporthal Kermisland (6825 JC 2) en sporthal Kinderkamp (6825 JA 4).

Figuur 3: Schematische weergave van de ligging van de in rood aangegeven, te slopen gebouwen, nl. de John F. Kennedyschool (6825 HN 6), de Parkschool (6825 JA 7), sporthal Kermisland (6825 JC 2) en sporthal Kinderkamp (6825 JA 4).

